

Piermaalroot. Q. 75. (St.)

1. asta-of-ast-hins ma spelver zén hiba za
2. bay-of: hiba za stek // ha + ha (kuikentje) //
3. mans humaro-et esta bloma gai' bagets
4. grō: van era le: stix werth
5. upta se: p k̄re: xtan-ofjonger: kreg za
bjsimalt bruit
6. dn timarmān h̄dans sp̄enster en zana
vejer st̄e:kr
7. da se: ps man-ofjonger: da sepa- legda
zan lepan: f
8. en dar fabreg es neks tozen
9. humms h̄e: ma h̄iinga - h̄iint
10. b̄z: s tabos xi:ir pinta be: r
11. b̄zingdus twi: kilv u k̄ju v̄za (1)-of:
k̄ju. zan(2,3) - k̄ju uska: -of: k̄ju. skas
12. za h̄ba bin v̄xva-of: bi h̄on v̄xva-
dræ: li:ter we:²n o:²txeu. upn-of:
o:²b̄xdrun:kr
13. hic dreigdo mix bind stek // knap
(weinig gebruikt) //
14. ix hap sm kni: goren
15. festlu. v̄st (2,3) - of: festlu. v̄st (1) - jent
ni mi v̄y l gefest-of: gavit
16. ix bin blæ: dax ni mat xequin bin
17. ix hap st ni: gadi: n - xy: s fr: n
18. wi: hitant xedan- - di: duva 2: flomp-
of: di: wa duva 2: flomp
19. sp̄n- sp̄nagawiz (2,3) - of: sp̄nagawiz
(1) - sp̄nabu: sol (? twyfel!)
20. m klak- m moits (zonder klap, kindermuts)-
bay- bna: t (zwoel) - "verveard" niet bek-
m w̄tj- m b̄m- in een pln.: da la: n
bam - ma sa mpolgyu: n (kampermeelie) -
k̄e: smpp- dy: v̄lshes (2 soorten niet teelbare
paddenstoelen) - m h̄j: x- ma kwakfj: u: 1(23)-
of: ma kwakfj: u: 1(1) - ma pi: pol
21. dei hadē dy ydan h̄ila we: ral fe: nta-
|ds werb- ma k̄al-of: mansk̄al
(sterke gezonde manspersoon) //
22. ix salux pjałokos x̄evr
23. x̄yola: nt dpt f̄sl a: se: pan: v̄brisko
24. hic hat fanza le:va ana be:t h̄re:ga-
of: hic es fanza le:van alons x̄abe: tr
gawis-of: gawist
25. gifmix twi: br̄ij ster: n- bredar do
br̄ista
26. dar sta:ndbi:lt statu: v̄ name:
27. dei man hida li:va wæ:ns grutan
he: r-of, dei man lef wæ:ns h̄p: ney
28. tardy: vol-of: domdy: vol(1) es ni: onm
hi: mol ble: v̄n // esu zwadastardy: vol
(hij is zo zwart als de duivel) //
29. da s̄ilhijer zén bi: da mister ofjonger:
bi: da me: star nu: da ze: gawist-of: gawis()
30. ix han tu: ni: ho: ma ynx fja: roj bin-
of: ix fja: roj bin
31. da besn dr̄yka gjan le: zuv: tamizl
32. hic hani w̄rka qu: n - hic hit h̄il-
px: n
33. stig enza ste: len di: z fe: sam
34. ne: n- b̄dar ke: gols w̄yntre mei:
gr̄pe: lt
35. hi: la- ix habal twi: he: r-of: twe he: r-
ubux: atopn
36. dei: purres nu: ry: n-of: enux ni: re: p-
da h̄jan z: rnu: wit-of: duur ket norga-
witz h̄jan z: n
37. x̄z z̄e: n nu: t fe: lt
38. za hitom juz: e. gelt he: gian upm: h̄n
39. hic z̄al st nu: t ni: w̄t br̄yja // wedra
(wijder= verder) //
40. testz h̄ilfan: r m̄lak: we: t
41. da man m̄tsen v̄zu h̄ela: -of: m̄t

42. en da selds zwytmeses pre. tel-
 pre. telvus-of: grvo. erlok (jonger)
 43. hiz estrant vndator streges
 44. vix moeten duvc da hilofan habt en
 dzir da:ndar hilof -
 45. helopmixta, bidensupli: xtⁿ // hⁱ: fo
 (term v. haartspele)//
46. vrmetsre esu "vidazenda:s
 47. za spryng vrt wisten vran widenfor
 // wids (wadden)//
48. da bo:m kwe: kor xal da bu:m grifola
 49. dpt justa venstar en tau
 50. tbsqnta la:nar dr vryxmi:s - da
 hrumi:s - xl v^f - da ve: spars
 51. bitsprij - kwakfju:se:z - verpreiden
 niet of zeer zelden gebruikt - verpri:n -
 o:^ebre:nspre: - of o:^ebre: ngspr -
 "verbreiden" niet gekend - "uitbreiden" niet gekend -
 vja:z^f-of: vja:da^f m^f:ka - mi:s br^fko -
 ma br^foram - of: m^fni: - of: ma ka:nt
 smi:rr
 52. da:i vruu hⁱt hⁱtu rⁱlu vⁱta in:
 53. xana bⁱe: (verouderd) - of: xⁱe: vo:^er - of: xana
 vo:^er - hitfmal xis juvelank nu:juvel
 luvela gurin - of: nu:da suvelgasicht
 54. iⁱhabat^fmo: fxxrups zu lⁱ - of: lengstwater
 brgrin
 55. grae:s vja:zⁱn xi:dgr hⁱe: no mi vnyl
 || vⁱd: e^fl (echter nooit predicatief gebruikt) //
 56. ja:da pnt xⁱe: ni: vnyl ja:b
 57. da huv vⁱkwuu stat bi:t fy:z - da fja:t
 (verouderd)
58. en mya:t eren vnx te ka:t vⁱz bida hⁱltaspe:la
 59. daej ka:s givs kli:z lixwur - of: dae:
 ka:s bjant kli:z - wvr
60. hiz truf bit pja:t sna stat
 61. duun huundzⁱ hⁱe: als juve: nr:da
 hirmes
 62. da po:^etr xi:dadus he:r vulmagdes
 of: vulmagdes (1)
 63. dzⁱz tu:^ex mix tu:n we:l me dza:zeit
 niksi: - of: me dza:halde ne - of: me dza:
 sprue:kni - te: gamix
 64. da zwelverkes zolang guris brak: o:mⁿ
 65. gurⁱ dzⁱz - of: gu:ja - hⁱedni toe: - san
 66. cⁱts xⁱe: ok xjan hiz:s(12) - of: hiz:s(3)
 67. xana matoe:r es kaput - ha leg en pan
 68. teranan he:tan - of: terana werman-
 dⁱ:x: awis en terana xyten - of: terana
 hytlen - of: terana we: salokm - u:v vrt
 69. da: menako lpp beravoit
 70. duvc exen bu:s ena han // bu:s ena vf
 bⁱngan (barsten of buigen)//
71. iⁱwⁱsl dada fakt^f r mo bri:f brⁱg^f
 72. iⁱ hⁱpi hat pⁱin
 73. iⁱ han bz gⁱin tⁱya:sdrⁱ: vⁱrs fm gurin
 || huvares (averechts) - mensor (mensen)//
74. nuvc tⁱtsa spana vⁱtpja:it end na:he:
 75. iⁱ hⁱba wa: kuts van vra non al
 76. da zo:n vana hⁱq: ney erok sulda: gⁱz^fkuo:
 77. wedza gⁱns rⁱme kor wo:in - ma buvⁱ
 78. dae:ruza hⁱba la:z dⁱyⁱn - dⁱyⁱrn
 (oorn, enkelv. 1) - dyⁱrn (2,3)//
79. iⁱhⁱftu: ge: wurt fan
 80. hⁱci:ns weg drut yⁱ(1,2) - of: ci:(3) xat
 hⁱz: sta do: fan
 81. xan o: zan en xan o: gⁱ - of: xan vⁱ"ga:
 lo: pa || altijd: hemok gⁱru: o: gⁱll
 82. hⁱfr du:^exⁱterka es binr hⁱzof - of: bin
 ma:n (maand) ena bⁱngⁱ xⁱgⁱu:in bⁱrmals
 plkr
 83. olurc ex en spru: u: dⁱe:^e tⁱxe:^e lidar

84. hiz zatzen strued u.^vpa
 85. t^vslak spgdenicks^a: nozas xeld en re:^vgdu^m
 86. hons mundes dr^vsX fan: du:^s
 87. di: wi.^vX - of: dæ: b^vs:n - l^vp k^vo^m -
 l^venstu^re exan^mdræ:^s - of: man f^vnu^m
 88. i^vk^vux fir da klinend trpmalke
 89. da buges kaput xagurⁱn van: ku:^si^m
 to slera - of: vpt^si^mta^vllgast^sva^m - myge:t
 (geit)||
90. x^velit^s w^ves kuden quut
 91. ens lomar esantet b^visto
 92. mejsator mit krek koins meka - of: koins
 1+89r
93. xog ens nuc man: hu:^t
 94. i^vw^st ne^vbuxpmu^t xu:n xphko
 95. m^v akyls haldor es xaut firt be:^s
 96. i^vm^s: s^v: s^vblu^d dr^vha^mva^sstek
 to wja.^r - of: to wju^m(1)
97. i^vmisit fysot fysot eno stal vo:^sen
 98. m^v bry:^r w^ves my^t
 99. da m^vlegman - of: da m^vlegbu:^r mogena
 (1)- of: mogdene(2,3) grvuten tu^r
100. dæ: b^vterm^mleg er d^vn en zu:^r -
 sekamtruk ta b^v:
101. vi^v x^vs^sdi: p^vt (oud^r) - of: dæ: p^vt
 (jonger) - vbenue: r koins tausic^st^m - of: koins
 vnl:
102. hi^v is krek - dasna krek
 103. hiz k^vompsli^vva gen miny: to lo:^s
 ||nvut (nooit)||
104. enito^slo z^vendo ber^sx wa v^v: r sp^s: -
 of: enito^slo z^vendo v^v: r sp^sda ber^sx
 105. de: rdz^s duv^s v^vds:
 106. en bo:^m habaz stak f^van^sbrng^sfr^sz^m
 107. d^vda misidus fg:^sl: ns ky:ns ko:^sma
 108. hi^v is farlynd^s ko:^sny: beungui b^v:s xelt
 109. dæ: d^vir er v^sa^md ly^sh^vh^st x^vmek^t
110. ongatrud^s v^vru^s-of ouder: ragatrut we:^f-
 mu^st ne:^r ko^sn: - of: ko^sn^slap^r
 111. i^vh^sp h^s: g^so:^s x^vz^s: r^s metwes x^vor
 qu^s x^vu^sut || x^v.1 quut (zaaigoe^d)||
112. da bro:^sr z^st datent n^sto dy:^r (1,2) - of:
 to di:^r(3) - es far to bo:
113. bakn - of: baka(1) - ig bak - dg^s bak(1) - of:
 bakt(2,3) - hiz bak - of: bakte - baktar - v^s
 bakn - of: baka(1) - ig bagdn - dg^s bagdn -
 hiz bagdn - v^s bagdn - v^s hiba gebako
 114. be:^s-ig bi:^s be:^s - hiz be:^s - v^s be:^s-
 be:^sva - i^v bu:^s - i^v h^sp xabu^s - ba^sva
 rogi^s (bodenzoekets)
115. tera klin mer tera fe:ⁿ
 116. d^vo^s ko^sn h^s: e:^r k^s: g^s up^same:^r
 117. hiz h^st x^vz^st dat^srup mi^s den^ska za^s
 (2,3) - of: z^sal den^ska (1)
118. da mo^s si^s atar gal^s: t^s h^s:
119. durc wuvrs v^s: of pre:^s
 120. under der^s: k^s legs v^syl ikalen - of: ikals||
121. tweter zaldrek h^suko - thugdal - of:
 tkugel(1)
122. thuj es nu^s: ry:^s n besnu^s mer zys xamert
123. majone:s: m^s: ko^sz be^snaner: dujor - of:
 be^sdn dujor van:^s:
124. da b^smt^s zal le:^s stat ko^sn^swa:^s
 125. pasto:^r h^st x^vu^s w^s:n
126. v^s a:b h^s:^s ex^s: fxabijant
127. da milak sp^s: d^s:^s lance:^r van^sku^s
 128. da ka:^sstar lat f^sra^s kro:^s: s^m - kro:^s zor
 (gewoon meer: "kruis")
129. da b^srn vans kro:^s wal - of jonger: kro:^s wal -
 of jongst: kroew^s gal - b^so^s under - of:
 b^set^s go d^sra^s - t^sxw^s:x
130. da twic p^soe: san kuu man v^s:^sb
 131. x^vbenangry: n en blu^sghvut
 132. da sa^s erzwarden - flu^s - flor^s k^sris (laauwe^s)

13. da sna^u le^t di^k
 134. terant vixits le^t agux nuxzert
 h^ap^{-of} ... le^t dagux
 135. ne. wport funt no^e mhielna^u stat-
 || m na^u pu^u t^u (een nieuwe poort)||
 136. d^un^e-^cx d^un^e-d^uz d^utnt- hⁱd^utnt-
 v^uz d^un^e-d^uz d^utnt- x^u: d^un^e-ig dy^u
 d^uz dy^utnt- hⁱ dy^u-v^uz dy^un^e-d^uz
 dy^utnt- x^u: dy^un^e-dy^u: x^uta+ dy^utart
 mer-dy^u x^u: tmer
137. do: pa - de: phle:t - do: pfunt- ve, nt
 k^op^ol (doopontskapel) - do suld^o: e^on
138. d^u: sⁿ. hⁱ d^u: s - hⁱ d^u: zdⁿ- hⁱ
 hⁱt k^odu^s
139. b^uja- ig b^ug- d^uz b^ujk(1)- of: b^ujk-
 hⁱ b^ujk(1)- of: b^ujk- v^u b^ug- d^uz
 b^ujk- of: b^ujk- x^u: b^ug- b^ujk-
 b^u: ntar- ^cx hⁱ p^obuna
140. Locale landnamen: mruj (va. iya) - & b^uynder (cor)
141. Locale waternamen: da be: k (de beek).

De naam van deze gemeente in haar eigen dialect is tru.^urt
De inwoners heten: mins^a van tru.^urt, bijna nooit: ru.^urtmer^o of: tru.^urtmer^o
Een bijnaam kennen ze niet.

Wantal inwoners op 31-12-1947: 832.

Baalttoestand. De voornaamste wijken zijn: t^o d^urap- da go: - rstru.^urt (Bouwster) -
 vptg. ryks ("Op't Groesje") - da b^unstru.^urt (Bornstraat) - vptg. ten be:^o k^o - de zijn geen
 lokale verschillen, alleen tegen Romershoven op s^otsys (Sittingen, grensgenucht van
 Romershoven) spreekt men meer Romershovens. Op de kostelen Tongerloos en Riddersborn
 wordt Frans gesproken, A.B.N. komt niet voor, iedereen spreekt dialect. De bevolking bestaat
 overwegend uit landbouwers (ongeveer 5/8), de ± 300 arbeiders, waarvan een groot gedeelte
 de Bornstraat bewoont, vinden werk in de Luijse en Kempense mijntrekkers.

Zegslieden: 1. Wilmots Hendrik; 24 j.; hier geb.; studiemeester; verbleef hier steeds;
 V. van hier, M. van Piermaal; spreekt thuis en in zijn dorp dialect.
 2. Wilmots Martin; 56 j.; hier geb., vader van 1; landbouwer; heeft steeds hier ver-
 bleven; V. en M. van hier; spreekt steeds dialect.
 3. Wilmots Jan; 75 j.; hier geb. (niet verwant met 1 en 2); landbouwer; heeft steeds
 hier verbleven; V. en M. van hier; spreekt steeds dialect.